

PREDSTAVITEV NOVOSTI:

ZAŠČITA KOŽE S TEKOČIM ZAŠČITNIM NEPEKOČIM FILMOM

Matjaž Prešeren

Koža lahko kaj hitro postane občutljiva in ranljiva, zato jo je potrebno, kadar je izpostavljena neugodnim vplivom, čimprej zaščititi. Koža je naš največji organ in predstavlja ščit pred zunanjimi škodljivimi vplivi, zato je potrebno ob pojavu poškodb kože pristopiti holistično k iskanju vzroka za nastalo stanje. Najpogostejši razlogi ali stanja, ki ogrožajo kožo, so:

- inkontinenca,
- izločki iz stome ali fistule,
- transpiracija,
- eksudat iz rane,
- odstranjevanje lepljivih medicinskih pripomočkov.

Na predelih kože, ki so izpostavljeni naštetim pojavom, obstaja velika nevarnost kemične ali mehanične poškodbe, pa tudi glivična okužba ni redka posledica. Pripomočki za zaščito kože so lahko v čvrsti obliki, lahko so mazila ali paste, v zadnjem času pa tudi v obliki tekočih zaščitnih polimerov. Tekoči zaščitni polimeri se do sedaj niso široko uporabljali predvsem zaradi uporabe, omejene le na intaktno kožo. Topila tekočih zaščitnih polimerov so vsebovala alkohole, ki delujejo na ranjeni koži citotoksično, sama uporaba pa je zelo boleča za bolnika, saj peče. Nepekoč zaščitni film* je nova polimerična raztopina, ki po nanosu na kožo tvori enakomeren zaščitni film. Polimeri so raztopljeni v edinstvenem necitotoksičnem in nepekočem topilu, ki se hitro posuši in tvori prozoren film, ki kožo ščiti tudi do 72 ur. Nepekoč zaščitni film lahko uporabljamo za zaščito tako zdrave kot tudi že načete, poškodovane kože. Nastali prozorni film kožo ščiti pred iritacijo telesnih izločkov, tekočin in lepil (inkontinentni bolniki, bolniki s stomami, pri negi traheostome, za zaščito kože okoli ran z izločkom, pred lepljivimi oblogami in kirurškimi lepilnimi trakovi). Nepekoč zaščitni film hkrati izboljša lepilne lastnosti lepljivih medicinskih pripomočkov, npr. hidrokoloidne podloge pri stomah...

Tekoči zaščitni filmi, ki imajo topilo na bazi alkohola, pečejo pri uporabi na robovih ran in okoli stom. Mazila in paste za zaščito kože pa zmanjšujejo vpojnost plenice in lepilnih sposobnosti medicinskih pripomočkov, ki se lepijo.

---

*Matjaž Prešeren, vmt, višji strokovni svetovalec 3M (East) AG,
Podružnica v Ljubljani, Dimičeva 9, Ljubljana*

Tabela št. 1: Lastnosti in učinki neprozornega zaščitnega filma

Brez alkohola	Zaščita brez bolečin, film lahko prekrije tudi že načeto kožo ali sluznico
Lahka in enostavna uporaba	Hiter nanos; daljše poučevanje o uporabi ni potrebno; bolnikom omogoča samooskrbo
Odstranjevanje ni potrebno	Prihranek časa, porabljenega za odstranjevanje
Prozoren	Možnost stalnega nadzora kože
Za enkratno uporabo - palčka z gobico	Manj možnosti za prenos okužb
Pršilo	Ekonomična uporaba na večji površini
Tvori film	Boljše lepljenje oblog in lepilnih trakov, kar poveča varnost in podaljša čas uporabe, manj možnosti za zatekanje izločkov
Zaščita	Prožna kot koža, traja do 72 ur, ekonomsko upravičena uporaba.

* 3M™ Cavilon™ nepekoč zaščitni film, 3M Health Care

Nepekoč zaščitni film enakomerno naneseemo na čisto in suho kožo. Če ga naneseemo v kožne gube, morajo le-te biti razprte vse dokler se nanos filma ne posuši. Film po potrebi ponovno naneseemo po 48 do 72 urah. Pred ponovnim nanosom preostalega filma s kože ni potrebno odstraniti. Nepekočega zaščitnega filma ne smemo uporabljati kot samostojno sredstvo pri oskrbi katetrov in I.V.kanil, za oskrbo globokih ran ali na predelih kože, ki so okuženi.

Različni avtorji kliničnih in laboratorijskih raziskav poročajo, da je nepekoč zaščitni film ugodnejši zaradi neboleče uporabe na že načeti, poškodovani koži, da se odstrani s kože počasneje kot druga zaščitna sredstva in da kožo ščiti pred mehanično poškodbo pri odlepljanju lepljivih pripomočkov medtem ko tekoči zaščitni filmi na osnovi te zaščite ne nudijo.

Zaključek

Na podlagi ugotovitev različnih znanstvenih študij in dobrih izkušenj iz klinične prakse je jasno, da je nepekoč zaščitni film (ki ne vsebuje alkohola) korak naprej v smeri razvoja zaščitnih sredstev za kožo. Nepekoč zaščitni film je lahek za uporabo, ne peče, njegova uporaba pa je ekonomsko upravičena. Poleg zaščite pred iritanti, nepekoč zaščitni film izboljša lepilne sposobnosti in s tem podaljša uporabo nekaterih lepljivih medicinskih pripomočkov.

Literatura:

1. Grove GL, Leyden JJ, Lutz JB, Sirfert (1993) Comparison of the skin protectant properties of various film-forming products. Poster. WOCN Conference, ZDA.
2. Hampton S (1997) Treatment of macerated and excoriated peri-wound areas. Poster. 7th European Conference on Advances in Wound Management, Harrogate, Velika Britanija.
3. Lutz JB, White TJ (1997) Measuring skin barrier wash-off resistance. Poster. 7th European Conference on Advances in Wound Management, Harrogate, Velika Britanija.
4. Rolstad BS, Borchert K, Magnan S, Scheel N (1994) A comparison of an alcohol-based and silaxane-based peri-wound skin protectant. *J Wound Care* 3(8): 367-8.
5. Williams C, Young T (1998) *Myth and Reality in Wound Care*. Quay Books, Salisbury, Wiltshire.
6. Williams C (1998) 3M Cavilon No Sting Barrier Film in the protection of vulnerable skin. *BJN* 7(10): 613-5.